

Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja
Federacije Bosne i Hercegovine

Anex I

Finansijski plan fonda solidarnosti
Federacije Bosne i Hercegovine
za 2017. godinu

Sarajevo, oktobar 2016. godine

Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja
Federacije Bosne i Hercegovine

Prijedlog

Finansijski plan fonda solidarnosti
Federacije Bosne i Hercegovine
za 2017. godinu

Sarajevo, oktobar 2016. godine

Sadržaj

1. PRIHODI	2
2. RASHODI.....	5
2.1. PRIORITETNI FEDERALNI PROGRAMI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	9
2.1.1. Hronična hemodijaliza, akutna, peritonealna dijaliza i prijevoz na hemodijalizu.....	9
2.1.2. Radioterapija kod malignih oboljenja	10
2.1.3. Citostatici	10
2.1.4. Lijekovi za liječenje oboljelih od hemofilije	11
2.1.5. Humani imunoglobulini	11
2.1.6. Dijagnostičke pretrage na dijagnosticiranje Hepatitisa B i C i nabavka lijekova za liječenje oboljelih od hepatitisa B i C	12
2.1.7. Lijekovi za liječenje multiple skleroze	12
2.1.8. Lijekovi za liječenje upalnih bolesti debelog crijeva (Chronove bolesti i ulceroznog kolitisa)	13
2.1.9. Ugradnja kohlearnog implantata kod djece.....	13
2.1.10. Humana reprodukcija lica sa invaliditetom	14
2.2. PREVENTIVNI PROGRAMI I PROGRAMI UNAPRIJEĐENJA ZDRAVLJA KOD DJECE	14
2.2.1. Program dobrovoljnog i anonimnog savjetovanja i testiranja na HIV/AIDS i nabavka lijekova sa Liste retroviralnih lijekova	14
2.2.2. Program novorođenačkog skrininga na kongenitalni hipotireoidizam, fenilketonuriju i adrenalnu hiperplasiu.....	15
2.2.3. Program profilakse respiratornog sincicijalnog virusa (RSV)	16
2.2.4. Aparati i trakice za kontrolu šećera u krvi	16
2.3. PRIORITETNI NAJSLOŽENIJI OBLICI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	16
2.3.1. Kardiologija i kardiohirurgija u Federaciji BiH	16
2.3.2. Neurohirurgija u Federaciji BiH	17
2.3.3. Ortopedija i traumatologija	18
2.3.4. Torakohirurgija	18
2.3.5. Transplantologija	19
2.3.6. Nuklearna medicina	20
2.3.7. Usluge PET/CT.....	20
2.3.8. Vaskularna hirurgija i invazivno-interventne dijagnostičko-terapijske procedure na krvnim sudovima.....	20
2.3.9. Najsloženiji oblici zdravstvene zaštite iz oblasti urologije	22
2.4. LIJEČENJE U INOSTRANSTVU	22
2.5. OSTALI RASHODI U FUNKCIJI PROVOĐENJA PROGRAMA SOLIDARNOSTI.....	23
2.6. PROGRAM KOJI SE FINANSIRA NAMJENSKIM TRANSFEROM IZ BUDŽETA FEDERACIJE BiH.....	24

UVOD

Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federalni zavod osiguranja i reosiguranja) je saglasno odredbama člana 27. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15 i 102/15) i odredbama člana 104. Zakona o zdravstvenom osiguranju, izradio Prijedlog Finansijskog plana fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine za 2017. godinu (u daljem tekstu: Finansijski plan federalnog fonda solidarnosti).

Finansijski plan federalnog fonda solidarnosti za 2017. godinu utvrđen je na osnovu:

- Odluke o utvrđivanju prioriternih vertikalnih programa zdravstvene zaštite od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine i prioriternih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih djelatnosti koji će se pružati osiguranim licima na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" broj: 08/05, 11/07, 44/07, 97a/07, 33/08 i 52/08), u daljem tekstu: Odluka o prioriternim programima,
- Odluke o utvrđivanju Osnovnog paketa zdravstvenih prava („Službene novine Federacije BiH" broj 21/09);
- Odluke Vlade Federacije BiH o izdvajanju sredstava u federalni fond solidarnosti;
- Odluke o kriterijima i načinu korištenja sredstava fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" br.22/02 i 11/05);
- Instrukcija za budžetske korisnike o početnim gornjim granicama rashoda i Smjernica za izradu zahtjeva budžetskih korisnika Budžeta Vlade Federacije BiH za period 2017-2019. godina izdatih od strane Federalnog ministarstva finansija;
- Budžetskog zahtjeva za finansiranje federalnog fonda solidarnosti za 2017. godinu sa projekcijom za period 2018-2019. godina;
- Pravilnika o uvjetima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inostranstvo („Službene novine Federacije BiH“, br.93/13 i 102/15);
- Programa zdravstvene zaštite koji se finansira sredstvima fonda solidarnosti Federacije BiH za period 01.01.-31.12.2017. godine;
- Izvještaja o izvršenju finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH za period I-VII 2016. godine;

Finansijskim planom federalnog fonda solidarnosti za 2017. godinu, utvrđuju se prihodi po izvorima sredstava i rashodi po namjenama, odnosno pojedinačno po vrstama programa i zdravstvenih usluga koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti.

PLAN PRIHODA I RASHODA FEDERALNOG FONDA SOLIDARNOSTI U 2017. GODINI

1. PRIHODI

Prihodi federalnog fonda solidarnosti za 2017. godinu planiraju se u ukupnom iznosu od 147.810.000 KM, i to:

- od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje;
- iz sredstava Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine;
- od kamata na sredstva Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja, deponovana na računima kod banaka;
- donacija.

Prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje planiraju se ukupnom iznosu od 119.640.000 KM, od čega prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Federaciji BiH u iznosu od 116.640.000 KM, a prihodi od doprinosa od ino osiguranika (paušalna nadoknada troškova) u iznosu od 3.000.000 KM. Prihodi od doprinosa čine 80,7% ukupnih prihoda federalnog fonda solidarnosti.

Prihodi od doprinosa za federalni fond solidarnosti ostvaruju se iz ukupnih prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Federaciji BiH, po stopi koju za svaku godinu utvrđuje Vlada Federacije BiH.

Stopa doprinosa za federalni fond solidarnosti u 2016. godini iznosila je 10,2%.

Obzirom da do izrade ovog finansijskog plana nije izmjenjena Odluka o visini stope doprinosa za federalni fond solidarnosti, procjena prihoda od doprinosa iz obaveznog zdravstvenog osiguranja za 2017. godinu sačinjena je na osnovu važeće stope od 10,2%, podataka o ostvarenju ovih prihoda u periodu I-VII 2016. godine, procjene ostvarenja ovih prihoda do kraja 2016. godine i makroekonomskih pokazatelja za 2017. godinu.

Napominjemo, da je po Zakonu o zdravstvenom osiguranju utvrđena obaveza izdvajanja sredstava iz Budžeta Federacije BiH za finansiranje programa federalnog fonda solidarnosti u iznosu ostvarenih prihoda od doprinosa.

Federalni zavod osiguranja i reosiguranja je u kontinuitetu ukazivao na potrebu da se iz Budžeta Federacije BiH izdvajaju sredstva u istom iznosu koji se ostvaruje po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje. Također, i Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH u svim dosadašnjim izvještajima o reviziji finansijskih izvještaja ovog Zavoda ukazivao je na neprovođenje odredbi Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Po navedenom pitanju Federalno ministarstvo zdravstva se očitovalo svojim aktom broj 07-14-6248/13 da će poduzeti aktivnosti u okviru svojih nadležnosti, kako bi izdvajanja sredstava iz Budžeta FBiH za federalni fond solidarnosti bila u visini zakonske obaveze.

Međutim, Budžetskim instrukcijama za 2017. godinu sa projekcijama za 2018. i 2019. godinu utvrđene su gornje granice rashoda odnosno izdvajanja iz Budžeta, prema kojima se izdvajanja iz Budžeta FBiH za federalni fond solidarnosti zadržavaju na nivou 2016. godine.

Zbog toga je bilo nužno i ovim Finansijskim planom reducirati obim stvarnih potreba odnosno prava osiguranika na zdravstvene usluge i lijekove iz programa federalnog fonda solidarnosti do visine raspoloživih sredstava.

Prihodi iz Budžeta Federacije BiH u 2017. godini planiraju se u ukupnom iznosu od 28.000.000 KM od čega za:

- programe federalnog fonda solidarnosti u iznosu od 26.000.000 KM,
- finansiranje liječenja povratnika iz Federacije BiH u R Srpsku u iznosu od 2.000.000 KM.

Prihodi koji se planiraju iz Budžeta Federacije BiH za 2017. godinu su usklađeni sa Budžetskim zahtjevom za 2017. godinu, sa projekcijama za 2018. i 2019. godinu, kojim je utvrđena gornja granica rashoda odnosno izdvajanja iz Budžeta Federacije za federalni fond solidarnosti na nivou 2016. godine, iako su ovi prihodi znatno manji od iznosa zakonske obaveze.

Budžetskim zahtjevom za 2017. godinu planirana su i dodatna sredstva iz Budžeta Federacije BiH za pokriće dijela gubitka federalnog fonda solidarnosti iz 2013. godine u iznosu od 2.402.380 KM, saglasno aktu Federalnog ministarstva zdravstva, br. 07-14-5670/16 od 28.09.2016. godine.

Pokriće gubitka federalnog fonda solidarnosti iz 2013. godine u iznosu od 7.369.435 KM će, saglasno navedenom aktu Federalnog ministarstva, biti izvršeno putem namjenskog transfera sa razdjela Federalnog ministarstva zdravstva u periodu od tri godine (2017-2019. godina).

Prihodi od donacija planirani su u 2017. godini u iznosu od 160.000 KM i odnose na prihode po osnovu donacija za lijekove po ugovoru o donaciji sa proizvođačem.

Iz ukupnih prihoda federalnog fonda solidarnosti izdvajaju se sredstva za finansiranje Stručne službe Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja saglasno Odluci Vlade Federacije BiH, prema kojoj se sredstva za finansiranje Stručne službe obezbjeđuju iz ukupnih prihoda koje ostvaruje Federalni zavod osiguranja i reosiguranja, u maksimalnom iznosu do 3% ukupnih prihoda.

Po izdvajanju sredstava za finansiranje Stručne službe, raspoloživi prihodi za finansiranje programa federalnog fonda solidarnosti u 2017. godini iznose 145.413.000 KM.

Pregled planiranih prihoda u 2016. godini, ostvarenih za period I-VII 2016. godine i planiranih prihoda za 2017. godinu prikazan je u Tabeli 1. koja slijedi.

Tabela 1

Konto	r.b.	Stavka	Plan 2016.	Izvršenje I-VII 2016.	Plan 2017.	Ind 5/3
	1	2	3	4	5	6
		Doprinos za socijalnu zaštitu	112.435.000	68.279.921	119.640.000	106
7121	1.	Prihodi od doprinosa	112.435.000	68.279.921	119.640.000	106
	1.1.	Prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje	110.435.000	67.413.946	116.640.000	106
	1.2.	Doprinos ino osiguranika (paušali), po međunarodnim sporazumima	2.000.000	865.975	3.000.000	150
		Prihodi od poduzetničkih aktivnosti, imovine i pozitivnih kursnih razlika	6.000	0	10.000	167
7212	2.	Ostali prihodi od imovine	6.000	0	10.000	167
	2.1.	Prihodi od kamata	6.000		10.000	167
		Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	28.000.000	6.500.000	28.000.000	100
7321	3.	Prihodi iz Budžeta Federacije BiH	28.000.000	6.500.000	28.000.000	100
	3.1.	Primljeni tekući transferi od Budžeta FBiH za fond solidarnosti	26.000.000	6.500.000	26.000.000	100
	3.2.	Primljeni tekući transferi od Budžeta FBiH za liječenje povratnika u RS	2.000.000		2.000.000	100
	4.	Donacije	0	76.678	160.000	
7331	4.1.	Donacije-lijekovi		76.678	160.000	
		UKUPNO PRIHODI	140.441.000	74.856.599	147.810.000	105
		Sredstva za finansiranje troškova stručne službe		1.281.903	2.397.000	
		UKUPNO PRIHODI RASPOLOŽIVI ZA FFS	140.441.000	73.574.697	145.413.000	103
		Sredstva iz Budžeta FBiH za pokriće dijela gubitka iz 2011.g.	3.933.035			
		Sredstva iz Budžeta FBiH za pokriće dijela gubitka iz 2013.g.			2.402.380	

2. RASHODI

Rashodi federalnog fonda solidarnosti planiraju se po namjenama, odnosno po vrsti zdravstvenih usluga i programa, te planiranih nabavki lijekova i potrošnog medicinskog materijala koji se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti, a u skladu sa Programom zdravstvene zaštite.

Za 2017. godinu rashodi su planirani u ukupnom iznosu od 145.413.000 KM.

Od ukupnog iznosa planiranih rashoda u 2017. godini, rashodi za nabavku lijekova planirani su u iznosu od 58.500.000 KM i učestvuju sa 40% u ukupnim rashodima federalnog fonda solidarnosti.

U troškove lijekova uključeni su: lijekovi za dijalizu, citostatici, lijekovi za zaštitu djece od respiratornih sincicijalnih virusa, faktori koagulacije za liječenje oboljelih od hemofilije i humani imunoglobulin, lijekovi za liječenje oboljelih od hepatitisa C i teških oblika hepatitisa B, imunosupresivni lijekovi nakon transplantacije organa, lijekovi za liječenje oboljelih od multiple skleroze, lijekovi za liječenje Chronove bolesti, retroviralni lijekovi za liječenje oboljelih od HIV/AIDS.

Najveći dio rashoda za lijekove čine citostatici od 64%.

Nabavku lijekova će izvršiti Federalni zavod prema Planu javnih nabavki za 2017. godinu osim retroviralnih lijekova za liječenje oboljelih od HIV/AIDS, čiju nabavku vrše zdravstvene ustanove kod kojih se provodi liječenje oboljelih od HIV/AIDS.

Troškovi potrošnog medicinskog materijala u koje je uključen potrošni dijalizni materijal, te aparati i trakice za kontrolu šećera u krvi kod djece, planirani su u iznosu od 16.100.000 KM i čine 11% od ukupno planiranih rashoda.

Nabavka dijaliznog materijala planirana je na osnovu procjene o broju bolesnika na dijaliznom tretmanu u 2017. godini, a za aparate i trakice za šećer na osnovu podataka o broju djece inzuloovisnika.

Nabavku lijekova i potrošnog medicinskog materijala vrši Federalni zavod osiguranja i reosiguranja za sve zdravstvene ustanove sa kojima ima zaključene ugovore o pružanju zdravstvenih usluga, a nabavka se provodi prema Planu javnih nabavki za 2017. godinu saglasno odredbama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

Rashodi za lijekove i potrošni medicinski materijal planirani su u iznosu stvarne potrošnje u zdravstvenim ustanovama.

Rashodi za 2017. godinu se uvećavaju za iznos prenesenih zaliha iz 2016. godine, a koje se procjenjuju sa 31.12.2016. godine na iznos od 8.000.000 KM. Procjenjuje se da će sa 31.12.2016. godine vrijednost zaliha iznositi 8.000.000 KM, za koji iznos će se korigovati rashodi na kraju 2017. godine, što neće imati uticaja na ukupnu visinu

rashoda iskazanih kroz mjesečne izvještaje o potrošnji, odnosno na visinu planiranih rashoda za lijekove i potrošni medicinski materijal u ovom finansijskom planu.

Ukoliko se u toku 2017. godine uoče značajnije promjene u stanju na zalihama, kroz Rebalans finansijskog plana će se izvršiti usklađivanje rashoda prema rastu ili smanjenju zaliha lijekova i potrošnog materijala.

Rashodi za pružanje zdravstvenih usluga i provođenje programa koji se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti planirani su u iznosu od 69.064.000 KM, od čega na zdravstvene usluge koje se pružaju u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH 57.204.000 KM, i za zdravstvene usluge u inostranstvu u iznosu od 11.860.000 KM.

U okviru rashoda za pružanje zdravstvenih usluga u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH najveći iznos planiranih rashoda odnosi se na rashode za usluge iz programa kardiologije i kardiohirurgije (47,71%), radioterapije (13,11%), transplantologije (6,12%), neurohirurgije (6,12%) itd.

Od ukupno planiranih sredstava za pružanje zdravstvenih usluga, za liječenje u inostranstvu je planirano 11.860.000 KM. Liječenje u inostranstvu obuhvata oboljenja i stanja, odnosno povrede koje se ne mogu uspješno liječiti u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH i definirana su Pravilnikom o uvjetima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inostranstvo („Sl.novine Federacije BiH“, br. 93/13 i 102/15).

Pregled planiranih rashoda u 2016. godini, izvršenih u periodu I-VII 2016. godine 2016. godini, te planiranih za 2017. godinu prikazan je u Tabeli 2 koja slijedi.

Tabela 2

Konto	r.b.	RASHODI	Plan 2016.	Izvršenje I-VII 2016.	Plan 2017.	Ind 5/3
	1	2	3	4	5	6
		R A S H O D I				
	I	PRIORITETNI FEDERALNI PROGRAMI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	87.526.000	50.784.014	88.500.000	101
	1	Hronična i akutna hemodijaliza, peritonealna dijaliza, lijekovi za dijalizu, prijevoz na hemodijalizu	30.900.000	17.811.434	30.900.000	100
6139	1.1.	Hronična, akutna hemodijaliza i peritonealna dijaliza	7.700.000	4.249.940	7.700.000	100
6134	1.2.	Potrošni materijal hronične, akutne i peritonealne dijalize	16.000.000	9.267.334	15.900.000	99
6134	1.3.	Lijekovi za dijalizu	5.700.000	3.473.790	5.800.000	102
6135	1.4.	Prijevoz na hemodijalizu	1.500.000	820.370	1.500.000	100
6139	2	Radioterapija kod malignih oboljenja	7.500.000	3.952.682	7.500.000	100
6134	3	Citostatici	37.646.000	21.500.937	37.600.000	100
6134	4	Lijekovi za liječenje oboljelih od hemofilije	3.822.000	2.323.444	3.900.000	102
6134	5	Humani imunoglobulin	378.000	245.901	400.000	106
	6	Dijagnostičke pretrage za dijagnosticiranje hepatitisa B i C i nabavka lijekova za liječenje oboljelih od hepatitisa B i C	4.220.000	2.469.147	4.200.000	100
6139	6.1.	Dijagnostičke pretrage za dijagnosticiranje hepatitisa B i C	220.000	103.926	200.000	91
6134	6.2.	Lijekovi za liječenje oboljelih od hepatitisa B i C	4.000.000	2.365.221	4.000.000	100
6134	7	Lijekovi za liječenje Multiple skleroze	1.200.000	964.232	1.500.000	125
6134	8	Lijekovi za liječenje upalnih bolesti debelog crijeva (Chronove bolesti i ulceroznog kolitisa)	1.500.000	1.374.574	2.200.000	147
6139	9	Ugradnja kohlearnog implantata kod djece	260.000	89.782	200.000	77
6139	10	Humana reprodukcija lica sa invaliditetom	100.000	51.881	100.000	100
	II	PREVENTIVNI PROGRAMI I PROGRAMI UNAPRIJEĐENJA ZDRAVLJA KOD DJECE I LIJEKOVI	1.832.000	1.281.741	2.082.000	114
	11	Program dobrovoljnog, anonimnog i besplatnog savjetovanja i testiranja na HIV/AIDS i nabavka lijekova sa Liste retroviralnih lijekova	452.000	292.904	452.000	100
6139	11.1.	Usluge dobrovoljnog, anonimnog i besplatnog savjetovanja i testiranja na HIV/AIDS	152.000	91.230	152.000	100
6134	11.2.	Antiretrovirusni lijekovi za liječenje oboljelih od HIV/AIDS	300.000	201.674	300.000	100
6139	12	Program novorođenačkog skrininga na kongenitalni hipotireoidizam, fenilketonuriju i adrenalnu hiperplasiu	330.000	141.141	330.000	100
6134	13	Program profilakse respiratornog sincicijalnog virusa (RSV) ugroženih grupa djece palivizumabom u F BiH	850.000	750.900	1.100.000	129
6134	14	Nabavka traka i aparata za kontrolu dijabetesa	200.000	96.796	200.000	100

	III	PRIORITETNI NAJSLOŽENIJI OBLICI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	38.754.000	22.568.502	40.772.000	105
6139	15	Kardiologija i kardiohirurgija u FBiH	25.500.000	15.098.678	27.290.000	107
6139	16	Neurohirurgija u FBiH	3.500.000	2.054.949	3.500.000	100
6139	17	Ortopedija i traumatologija	660.000	261.265	660.000	100
6139	18	Torakohirurgija	450.000	262.767	450.000	100
	19	Transplantologija sa imunosupresivnim lijekovima	5.340.000	2.889.030	5.200.000	97
6139	19.1.	Transplantacija (priprema za transplantaciju sa transplantacijom jetre, bubrega, koštane srži, rožnice)	3.640.000	1.740.129	3.500.000	96
6134	19.2.	Imunosupresivni lijekovi nakon transplantacije organa	1.700.000	1.148.901	1.700.000	100
6139	20	Nuklearna medicina - visokodozna terapija karcinoma štitnjače radioaktivnim jodom J-132	300.000	106.444	250.000	83
6139	21	Usluge PET/CT za djecu do navršenih 18 godina starosti	60.000	7.939	40.000	67
	22	Vaskularna hirurgija	2.833.000	1.835.230	3.221.000	114
6139	22.1.	Hirurgija krvnih sudova glave, vrata i trbuha	1.629.000	955.506	1.721.000	106
6139	22.2.	Invanzivno-interventne dijagnostičko-terapijske procedure na krvnim sudovima	1.204.000	879.724	1.500.000	125
6139	23	Najsloženiji oblici zdravstvene zaštite iz oblasti urologije (inplantacija vještačkog sfinktera uretre i cistektomija sa supravazikalnom derivacijom)	111.000	52.200	111.000	100
	IV	LIJEČENJE U INOSTRANSTVU	10.040.000	4.783.374	11.860.000	118
6139	24	Program liječenja u inostranstvu	10.040.000	4.783.374	11.860.000	118
	V	OSTALI RASHODI U FUNKCIJI PROVOĐENJA PROGRAMA SOLIDARNOSTI	289.000	106.614	249.000	86
6139	25	Ostali rashodi u funkciji provođenja programa solidarnosti	289.000	106.614	249.000	86
	VI	RASHODI ZA IZVRŠENJE PROGRAMA FEDERALNE SOLIDARNOSTI (I+II+III+IV+V)	138.441.000	79.524.245	143.413.000	104
	VII	RASHODI NA TERET NAMJENSKIH TRANSFERA IZ BUDŽETA FBiH	2.000.000	1.002.684	2.000.000	100
6139	26	Bolničko liječenje povratnika u općine u RS, po Odluci Vlade FBiH	2.000.000	1.002.684	2.000.000	100
	VIII	UKUPNO RASHODI (VI+VII)	140.441.000	80.526.929	145.413.000	104
	IX	FINANSIJSKI REZULTAT	0	-6.952.233	0	
		PROCJENA VRIJEDNOSTI ZALIHA LIJEKOVA I POTROŠNOG MEDICINSKOG MATERIJALA NA DAN 31.12.	8.000.000		8.000.000	100

U nastavku se daju obrazloženja planiranih rashoda za realizaciju prioriternih federalnih programa zdravstvene zaštite i prioriternih najsluženijih oblika zdravstvene zaštite koji će se finansirati sredstvima federalnog fonda solidarnosti u 2017. godini.

2.1. PRIORITETNI FEDERALNI PROGRAMI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

2.1.1. Hronična hemodijaliza, akutna, peritonealna dijaliza i prijevoz na hemodijalizu

Rashodi za pružanje usluga hronične i akutne hemodijalize, peritonealne dijalize i prijevoza na dijalizu u 2017. godini se planiraju u ukupnom iznosu od 30.900.000 KM, od čega za:

- troškove pružanja usluga hronične i akutne dijalize, u iznosu od 7.700.000 KM;
- troškove potrošnog dijaliznog materijala, u iznosu od 15.900.000 KM;
- lijekova za hroničnu, akutnu i peritonealnu dijalizu, u iznosu od 5.800.000 KM i
- sufinansiranje troškova prijevoza bolesnika na dijalizu u iznosu od 1.500.000 KM.

Ukupna sredstva za finansiranje programa hemodijalize u 2017. godini zadržavaju se na nivou planiranih u 2016. godini, sa neznatnim odstupanjima po vrsti rashoda uključenih u strukturi ovog programa.

Rashodi za pružanje usluga hemodijalize zadržavaju na nivou planiranih u 2016. godini, a u ovim troškovima pružanja usluga uključeni su troškovi rada medicinskog tima i troškovi toplog obroka za pacijente tokom dijaliznog tretmana. Troškovi rada medicinskog tima utvrđeni su na bazi važećih standarda i normativa zdravstvene zaštite. Troškovi za pružanje usluga dijalize izvedeni su kao prosječni troškovi po jednoj dijalizi i plaćaju se zdravstvenim ustanovama - dijaliznim centrima na osnovu ugovora o pružanju usluga dijalize.

Troškovi potrošnog dijaliznog materijala u 2017. godini planiraju se u iznosu od 15.900.000 KM što je za 1% manje u odnosu na planirane u 2016. godini, a na osnovu podataka o izvršenju u periodu I-VII 2016. godine i očekivanih ušteda dobivenih po provedenom postupku javnih nabavki.

Troškovi lijekova za dijalizu u 2017. godini planiraju se u iznosu od 5.800.000 KM što je za 2% više u odnosu na planirane u 2016. godini. Povećanje troškova lijekova za dijalizu planirano je iz razloga što je u 2016. godini došlo do blagog porasta ovih troškova a po osnovu uvođenja novog lijeka na Listu lijekova federalnog fonda solidarnosti, a koji se koristi u tretmanu hiperfosfemetije koja je popratna pojava kod dijaliziranih pacijenata.

Troškovi prijevoz pacijenata na dijalizu zadržavaju se u visini planiranih u 2016. godini. Prijevoz pacijenata na dijalizu vršit će domovi zdravlja i druge zdravstvene ustanove ovlaštene za obavljanje usluga prijevoza pacijenata na dijalizu. Troškovi prijevoza će se plaćati po cijenama utvrđenim Cjenovnikom zdravstvenih usluga federalnog fonda solidarnosti, a prema broju pređenih kilometara. Planirani troškovi za prevoz pacijenata na dijalizu ne pokrivaju stvarne troškove koje iskazuju

zdravstvene ustanove, o čemu su u više navrata upućivani dokazi o visini stvarnih troškova i zahtjevi za povećanjem cijene prevoza po jednom kilometru.

Međutim, zbog ograničenih sredstava, te činjenice da prijevoz na dijalizu ne bi trebao biti u nadležnosti federalnog fonda solidarnosti, Programom zdravstvene zaštite koji se finansira sredstvima federalnog fonda solidarnosti je utvrđeno da se ovi troškovi sufinansiraju, a dio troškova bi trebalo sufinansirati sredstvima kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja i dijelom sredstvima osnivača.

2.1.2. Radioterapija kod malignih oboljenja

Rashodi za pružanje usluga u okviru programa radioterapije za 2017. godinu planiraju se u iznosu od 7.500.000 KM a što je u visini planiranih za 2016. godinu.

Usluge radioterapije će se plaćati po cijenama utvrđenim po lokalizacijama (organima) zračenja. Cijene usluga radioterapije su utvrđene na osnovu prosječnih troškova koji uključuju troškove pripreme za zračenje, terapiju zračenjem i kontrole tokom zračenja.

Pored ovih troškova, za pacijente kojima se usluge radioterapije pružaju bolnički, finansirati će se i troškovi ležanja u bolnici po cijeni BO dana iz Tarife zdravstvenih usluga utvrđenoj za hroničnu hospitalizaciju na odjelu onkologije i to u prosjeku od 30 dana ležanja.

Usluge radioterapije u 2017. godini će se pružati svim oboljelim od malignih oboljenja za koja se indicira terapija zračenjem. Radioterapijski tretman se provodi bolnički ili ambulantno u ovisnosti od stanja bolesnika i blizine mjesta boravka bolesnika. Hospitalni tretman se određuje bolesnicima iz udaljenih područja u Federaciji BiH i bolesnicima sa poodmaklim stadijem maligniteta.

Broj usluga radioterapije i broj BO dana planirani su Programom zdravstvene zaštite i Planom obima usluga za 2017. godinu po vrsti malignih oboljenja i po zdravstvenim ustanovama.

Od 2013. godine usluge radioterapije, pored UKC Sarajevo i UKC Tuzla, pružaju i u SKB Mostar i KB Zenica. Međutim, od početka provođenja programa radioterapije u KB Zenica evidentiraju se poteškoće iz razloga tehničkog kvara opreme zbog čega su pacijenti upućivani u UKC Sarajevo. Zbog toga je plan obima usluga po zdravstvenim ustanovama za 2017. godinu utvrđen na bazi izvršenja u periodu I-VII 2016. godine, kao i procjene gravitirajućeg pacijenata prema zdravstvenim ustanovama.

2.1.3. Citostatici

Rashodi za nabavku citostatika za 2017. godinu planiraju se u ukupnom iznosu od 37.600.000 KM, i to za citostatike utvrđene Odlukom o Listi lijekova fonda solidarnosti Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 89/13, 74/14, 91/14, 24/16)".

Nabavka citostatika sa Liste lijekova federalnog fonda solidarnosti će se vršiti za sve pacijente oboljele od malignih oboljenja kojima se indicira terapija citostaticima, saglasno doktrinarnom pristupu u liječenju.

Upotrebu citostatika sa posebnim režimom propisivanja odobrava ovlaštena Komisija Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja prema medicinskim indikacijama saglasno Uputstvu o načinu propisivanja, odnosno odobravanja primjene lijekova.

Za pacijente kojima se propisuje terapija sa posebnim režimom propisivanja uključivanje u terapiju će se vršiti prema raspoloživim sredstvima, a pacijenti koje nije moguće uključiti u terapiju neposredno po izdavanju saglasnosti će se uvrštavati na Listu čekanja saglasno Uputstvu o uspostavi liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova fonda solidarnosti Federacije BiH.

Troškovi za citostatike planirani su na osnovu procjene broja pacijenata, količine lijekova i cijena koje su ugovorene sa dobavljačima po provedenom tenderu u 2016. godini, a po kojem će se vršiti isporuka i u 2017. godini.

Takođe, Odlukom o izmjeni odluke o listi lijekova fonda solidarnosti Federacije BiH („Sl.novine FBiH“, br.24/16 od 30.03.2016. godine) pojedini citostatici (imatinib mesilat i temozolamid) koji su se ranije nalazili u okviru liste citostatika sa posebnim režimom, premješteni su u grupu citostatika zbog uvođenja generičkih paralela. Na taj način ostvarile su se uštede koje su realizovale u 2016. godini, i koje su uzete kao jedna od polaznih osnova za planiranje potrošnje citostatika u 2017. godini.

Međutim, i pored navedenih efekata nastalih uvođenjem generičkih paralela planirana sredstva za liječenje svih pacijenata sa indikacijama za korištenje citostatika sa posebnim režimom propisivanja nisu dovoljna zbog čega će se Liste čekanja voditi i u 2017. godini.

2.1.4. Lijekovi za liječenje oboljelih od hemofilije

Za liječenje oboljelih od hemofilije u 2017. godini izvršiće se nabavka slijedećih faktora:

- faktora koagulacije VII a - rekombinant, VIII i IX, za sve oboljele od hemofilije;
- faktora VIII rekombinanta i faktora IX rekombinanta, za sve slučajeve hemofilije kod djece.

Sredstva za nabavku faktora koagulacije planiraju se u 2017. godini u iznosu od 3.900.000 KM, što je u visini planiranih za 2016. godinu.

Nabavku faktora koagulacije u 2017. godini izvršiće Federalni zavod osiguranja i reosiguranja, a distribuciju faktora koagulacije za sve zdravstvene ustanove u Federaciji BiH će izvršiti Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije BiH.

2.1.5. Humani imunoglobulini

Za nabavku humanog imunoglobulina planirana su sredstva u iznosu od 400.000 KM i neznatno su povećani u odnosu na planirane u 2016. godini.

Ova sredstva su planirana za određen broj slučajeva prema utvrđenim indikacijama saglasno Uputstvu o korištenju humanog imunoglobulina za liječenje imunodeficitarnih stanja.

U 2016. godini u ovaj program je, pored humanog imunoglobulina za intravensku upotrebu, na Listu lijekova federalnog fonda solidarnosti uvršten i humani imunoglobulin za ekstravaskularnu primjenu. Na ovaj način unapređuje se ovaj segment zdravstvene zaštite primjenom kvalitetnijih lijekova.

Nabavku lijekova izvršiće Federalni zavod osiguranja i reosiguranja prema Planu javni nabavki koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti za 2017. godinu, a u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

2.1.6. Dijagnostičke pretrage na dijagnosticiranje Hepatitisa B i C i nabavka lijekova za liječenje oboljelih od hepatitisa B i C

U okviru ovog programa u 2017. godini planiraju se sredstva za:

- dijagnostičke pretrage na Hepatitis C i teških oblika Hepatitisa B;
- nabavku lijekova za liječenje oboljelih od Hepatitisa C i teških oblika Hepatitisa B;

Za izvršenje ovog programa u 2017. godini, planiraju se sredstva u ukupnom iznosu od 4.200.000 KM, od čega 200.000 KM za dijagnostičke pretrage na Hepatitis B i C, a 4.000.000 KM za lijekove za liječenje oboljelih od hepatitisa B i C, a što je u visini ukupno planiranih sredstava za 2016. godinu.

Rashodi za liječenje oboljelih od hepatitisa C i težih oblika hepatitisa B planirani su na bazi podataka o broju pacijenata kojima je saglasnost izdata u 2016. godini, a kojima se liječenje nastavlja u 2017. godini, te očekivanog broja novih slučajeva u 2017. godini.

2.1.7. Lijekovi za liječenje multiple skleroze

U 2017. godini planiraju se sredstva za nabavku lijekova za liječenje oboljelih od multiple skleroze u iznosu od 1.500.000 KM, što je za 25% ili 300.000 KM više u odnosu na planirane za 2016. godinu.

Procjenjuje se da planirana sredstva za 2017. godinu neće biti dovoljna da se osigura terapija svim pacijentima sa indikacijom za liječenje lijekovima iz programa federalnog fonda solidarnosti.

Budući da broj pacijenata sa indikacijom za korištenje ovih lijekova premašuje planirane i ugovorene količine lijekova, odnosno visinu raspoloživih sredstava, pacijenti se stavljaju na Listu čekanja u skladu sa Uputstvom o uspostavi liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova fonda solidarnosti Federacije BiH.

Nabavku lijekova izvršiće Federalni zavod osiguranja i reosiguranja prema Planu javni nabavki koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti za 2017. godinu, a u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Federalni zavod osiguranja i reosiguranja je u više navrata pokretao inicijativu prema nadležnim institucijama sa ciljem da se osiguraju dodatna sredstva kako bi se konačno počeo smanjivati broj pacijenata na Listi čekanja i kako bi se unaprijedio kvalitet programa liječenja imajući u vidu pojave još efikasnijih lijekova čija je primjena bez dodatnih sredstava onemogućena.

2.1.8. Lijekovi za liječenje upalnih bolesti debelog crijeva (Chronove bolesti i ulceroznog kolitisa)

U 2017. godini planirani su rashodi za nabavku lijekova u svrhu liječenja oboljelih od Chronove bolesti i ulceroznog kolitisa u iznosu od 2.200.000 KM što je za 47% više u odnosu na planirane u 2016. godini.

Do povećanja rashoda planiranih za 2017. godinu došlo je iz razloga što su za ovaj program u ranijem periodu planirana sredstva u iznosu manjem od stvarnih potreba, zbog čega su iskazivana prekoračenja u izvršenju ovog programa. Međutim, i sredstva planirana Finansijskim planom za 2017. godinu neće biti dovoljna da se osiguralo liječenje svih pacijenata indiciranih za terapijom lijekovima iz ovog programa zbog čega će biti neophodno uspostavljanje liste čekanja u skladu sa Uputstvom o uspostavi liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova fonda solidarnosti Federacije BiH.

Zavod je već u više navrata predlagao da se nabavka ovih lijekova isključi iz Programa zdravstvene zaštite koji se finansira iz sredstava federalnog fonda solidarnosti, čime bi se dao veliki doprinos ostvarenju postavljenog cilja usklađivanja potrošnje sa planiranim, tj. raspoloživim sredstvima. U protivnom, ponovo napominjemo da se u narednom periodu trebaju, u saradnji sa nadležnim institucijama, pokušati osigurati dodatna sredstva u cilju zadovoljenja stvarnih potreba za ovim vidom liječenja.

Nabavku lijekova će izvršiti Federalni zavod osiguranja i reosiguranja, saglasno Planu javnih nabavki koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti za 2017. godinu, a po postupku propisanom Zakonom o javnim nabavkama BiH.

2.1.9. Ugradnja kohlearnog implantata kod djece

Za ugradnju kohlearnog implantata (vještačke pužnice) kod djece u 2017. godini planiraju se rashodi u iznosu od 200.000 KM i manji su za 23% ili 60.000 KM.

Rashodi za 2017. godinu za program ugradnje kohlearnog implantata planirani su na osnovu podataka o izvršenju za period I-VII 2016. godine, procjene izvršenja do kraja 2016. godine i broja djece evidentiranih sa indikacijom za ugradnju kohlearnog implantata u 2017. godini.

Sredstvima federalnog fonda solidarnosti vršiće se sufinansiranje ugradnje kohlearnog implantata, odnosno zamjene procesora na kohlearnom implantatu i to u visini od 50% cijene kohlearnog implantata odnosno procesora.

Troškovi ugradnje kohlearnog implantata uključuju troškove nabavke implantata, te troškove usluge ugradnje u zdravstvenoj ustanovi. Razliku od preostalih 50% troškova finansiraju kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja.

2.1.10. Humana reprodukcija lica sa invaliditetom

Za lica sa invaliditetom u okviru ovog programa u 2017. godini finansiraće se troškovi zdravstvenih usluga koji se odnose na Program humane reprodukcije, a troškovi dijagnostičkih i laboratorijskih usluga koje prethode zdravstvenim uslugama iz programa humane reprodukcije, neće se finansirati iz sredstava federalnog fonda solidarnosti.

Troškovi će se plaćati po jediničnim cijenama, a najviše do iznosa ukupnih troškova utvrđenih po jednom slučaju saglasno Cjenovniku zdravstvenih usluga koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti.

Za provođenje ovog programa u 2017. godini, planiraju se sredstva u iznosu od 100.000 KM što je u visini planiranih za 2016. godinu.

2.2. PREVENTIVNI PROGRAMI I PROGRAMI UNAPRIJEĐENJA ZDRAVLJA KOD DJECE

2.2.1. Program dobrovoljnog i anonimnog savjetovanja i testiranja na HIV/AIDS i nabavka lijekova sa Liste retroviralnih lijekova

Ovaj program uključuje finansiranje dobrovoljnog i anonimnog testiranja i savjetovanja za sva lica iz grupe rizičnih slučajeva koji su definisani dokumentom "BH konsenzus o dijagnostičko-terapeutskim smjernicama za HIV/AIDS", koja se prijave dobrovoljno za uključivanje u postupak testiranja i savjetovanja, te nabavku lijekova za liječenje svih registriranih osoba oboljelih od AIDS-a.

Za finansiranje ovog programa u 2017. godini planirana su sredstva u iznosu od 452.000 KM, što je u visini sredstava planiranih za 2016. godinu.

Planiranim sredstvima finansiraće se:

- testiranje na HIV (prvi test- Elisa, Combo), prema utvrđenim cijenama po jednom testu;
- savjetovanje prije i nakon testiranja, prema utvrđenim cijenama po pacijentu;
- dijagnosticiranje za sve slučajeve kojima je nakon prvog testiranja, nalaz testa na HIV pozitivan, po cijenama utvrđenim pojedinačno za dijagnostičke postupake: Western -Blot, PCR- kvantitativni, PCR kvalitativni i genotipizacija;

- lijekove sa Liste utvrđene Naredbom o Listi lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti koji se mogu koristiti na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti - " Antiretrovirusni lijekovi ", za liječenje svih registriranih slučajeva uključujući i novootkrivene slučajeve tokom testiranja i dijagnosticiranja;
- testiranje na hepatitis C licima koja su u programu dobrovoljnog, anonimnog i besplatnog savjetovanja i testiranja na HIV/AIDS, prema utvrđenim cijenama po jednoj usluzi.

Sredstvima federalnog fonda solidarnosti neće se finansirati ostali bolnički troškovi liječenja oboljelih od HIV/AIDS-a.

Od ukupnog iznosa planiranih sredstava, za nabavku lijekova za liječenje oboljelih od HIV/AIDS planirano je 300.000 KM, a za usluge savjetovanja i testiranja na HIV/AIDS planirano je 152.000 KM.

Sredstvima federalnog fonda solidarnosti u 2017. godini finansiraće se nabavka antiretrovirusnih lijekova sa Liste lijekova fonda solidarnosti Federacije BiH, a nabavku lijekova će vršiti zdravstvene ustanove u kojima se liječe oboljelih od HIV/AIDS-a.

2.2.2. Program novorođenačkog skrininga na kongenitalni hipotireoidizam, fenilketonuriju i adrenalnu hiperplasiu

Program novorođenačkog skrininga na kongenitalni hipotireoidizam, fenilketonuriju i adrenalnu hiperplasiu odnosi se na svu novorođenu djecu u Federaciji BiH u 2017. godini.

Za finansiranje ovog programa u 2017. godini planirana su sredstva u iznosu 330.000 KM, što je u visini sredstava planiranih za 2016. godinu.

U okviru ovog programa sredstvima federalnog fonda solidarnosti finansiraće se troškovi:

- testiranja na kongenitalni hipotireoidizam;
- testiranja na fenilketonuriju;
- testiranja na adrenalnu hiperplasiu;
- dijagnosticiranja i liječenja svih otkrivenih slučajeva hipotireoze i fenilketonurije tokom testiranja.

Usluge skrininga finansiraće se po cijenama utvrđenim za svaku od navedenih usluga po jednom testu, a dijagnosticiranje i liječenje otkrivenih slučajeva hipotireoze i fenilketonurije i adrenalne hiperplasie po jediničnim cijenama za svaku pojedinačnu proceduru liječenja, a najviše do iznosa ukupnih troškova utvrđenih za godinu dana po jednom slučaju / djetetu, u skladu sa Cjenovnikom zdravstvenih usluga koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti.

2.2.3. Program profilakse respiratornog sincicijalnog virusa (RSV)

Za provođenja programa profilakse respiratornog sincicijalnog virusa (RSV) rashodi se planiraju u iznosu od 1.100.000 KM, što predstavlja povećanje za 29% ili 250.000 KM u odnosu na 2016. godinu.

Povećanje rashoda planirano je iz razloga što se u prethodnom periodu kontinuirano povećavao broj liječenih pacijenata dok su planirana sredstva ostajala ista ili su se neznatno povećavala.

Program profilakse respiratornog sincicijalnog virusa (RSV) provodi se u cilju zaštite prijevremeno rođene djece od respiratornog sincicijalnog virusa u ciljanoj ugroženoj skupini djece mlađe od 24 mjeseca, korištenjem lijeka palivizumab.

Lijek će se primjenjivati prema utvrđenim indikacijama i to kod dojenčadi koja su na terapiji kontrole kongestivnog srčanog zatajenja, dojenčadi sa umjerenom do teškom plućnom hipertenzijom i dojenčadi sa cijanotičnim srčanim anomalijama.

Nabavku lijeka izvršiće Federalni zavod osiguranja i reosiguranja prema Planu javnih nabavki koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti za 2017. godinu, a po postupku propisanom Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

2.2.4. Aparati i trakice za kontrolu šećera u krvi

U 2017. godini sredstvima federalnog fonda solidarnosti će se finansirati nabavka aparata i traka za mjerenje nivoa šećera u krvi za svu registriranu djecu u Federaciji BiH do 18 godina starosti, kod kojih je otkrivene dijabetes i koja su inzulo-ovisnici.

Nabavku aparata i trakica za kontrolu šećera u krvi kod djece će izvršiti Federalni zavod osiguranja i reosiguranja po okvirnom sporazumu u količinama kojima se osiguravaju potrebe za tri godine, s tim što se za 2017. godinu planiraju rashodi u iznosu od 200.000 KM, tj. u visini 1/3 planirane nabavke po okvirnom sporazumu.

Podjela nabavljenih aparata će se izvršiti svakom djetetu inzulo-ovisniku nakon izvršene nabavke, sa rokom trajanja od tri godine, a podjela trakica će se vršiti jednom godišnje u količini godišnjih potreba.

2.3. PRIORITETNI NAJSLOŽENIJI OBLICI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

2.3.1. Kardiologija i kardiohirurgija u Federaciji BiH

Za zdravstvene usluge iz programa kardiologije i kardiohirurgije koje se pružaju u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH, za 2017. godinu, planiraju se rashodi u ukupnom iznosu od 27.920.000 KM što je za 1.790.000 KM ili 7% više u odnosu na planirane za 2016. godinu, od čega se 1,0 mil. KM odnosi na povećanje planiranih rashoda za program dječije kardiohirurgije a preostali iznos od 790.000 KM na

povećanje planiranih rashoda za usluge kardioloških invazivno-interventnih procedura.

Od ukupno planiranih sredstva 2,0 mil. KM se odnosi na program dječije kardiohirurgije a preostalih 25,92 mil. KM na invazivno-interventne procedure i kardiohirurške operativne zahvate kod odraslih.

Povećanje rashoda planiranih za 2017. godinu za program kardiologije i kardiohirurgije u Federaciji BiH izvršeno je zbog značaja daljeg jačanja programa dječije kardiohirurgije u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH, velikog broja pacijenata na listama čekanja za invazivno-interventnim procedurama (koronarografije), kao i pozitivnim učincima pruženih zdravstvenih usluga iz ovog programa na zdravlje pacijenata.

Povećanjem planiranih rashoda za program dječije kardiohirurgije u 2017. godini očekuje se smanjenje broja upućivanja djece na liječenje u inostranstvo i troškova liječenja u inostranstvu za operativne zahvate urođenih srčanih mana kod djece.

Obzirom da je prilikom izrade Plana obima usluga za 2017. godinu u potpunosti uvažen zahtjev svih zdravstvenih ustanova za uslugama koronarografije, očekivati je da će se broj pacijenata na listama čekanja u 2017. godini u zdravstvenim ustanovama znatno smanjiti.

Ukoliko se broj indiciranih slučajeva za usluge iz ovog programa poveća u odnosu na planirani obim usluga i sredstva utvrđena Finansijskim planom, zdravstvene ustanove koje će učestvovati u provođenju ovog programa obavezne su formirati liste čekanja i usluge pružati prema redoslijedu prioriteta i stepenu hitnosti.

Stručna služba Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja će u 2017. godini redovno pratiti izvršenje planiranog sadržaja i obima usluga, evidencije pacijenata na Listi čekanja, redoslijed prioriteta u pružanju usluga pacijentima sa Liste čekanja, pružanje usluga u hitnim slučajevima, te izvršenje programa usmjeravati u okviru planiranog obima usluga, odnosno planiranih rashoda za izvršenje ovog programa.

2.3.2. Neurohirurgija u Federaciji BiH

Rashodi za pružanje usluga iz oblasti neurohirurgije u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH tokom 2017. godine, planiraju se u iznosu od 3.500.000 KM i u visini su planiranih za 2016. godinu.

Operativni neurohirurški zahvati u zdravstvenim ustanovama plaćaće se po cijenama prema važećem Cjenovniku zdravstvenih usluga koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti.

Za sve operativne zahvate kod kojih se vrši ugradnja implantata, na utvrđenu cijenu posebno će se priznavati i plaćati troškovi ugrađenih implantata, u skladu sa Cjenovnikom zdravstvenih usluga koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda

solidarnosti, a kojim je utvrđen maksimalan iznos troška koji se priznaje za implantate.

Ukupan obim zdravstvenih usluga iz programa neurohirurgije i pojedinačno za svaku zdravstvenu ustanovu u Federaciji BiH za 2017. godinu, definisan je Programom zdravstvene zaštite koji se finansira sredstvima federalnog fonda solidarnosti i Planom obima usluga za 2017. godinu.

Prema podacima o izvršenju ovog programa u periodu I-VII 2016. godine, procjenjuje se da će planirana sredstva biti dostatna za provođenje ovog programa u 2017. godini.

Ukoliko se, ipak, broj indiciranih slučajeva za operativne neurohirurške zahvate u toku 2017. godine poveća u odnosu na planirani obim usluga i sredstva utvrđena Finansijskim planom, zdravstvene ustanove koje će učestvovati u provođenju ovog programa obavezne su formirati liste čekanja i usluge pružati prema redoslijedu prioriteta i stepenu hitnosti.

2.3.3. Ortopedija i traumatologija

Za usluge iz oblasti ortopedije i traumatologije u 2017. godini, planiraju se sredstva u iznosu od 660.000 KM i u visini su planiranih za 2016. godinu.

Planiranim sredstvima finansiraće se operativni zahvati deformiteta kičme kod djece, multipli prelomi kičme i multipli prijelomi karlice, po cijenama prema važećem Cjenovniku zdravstvenih usluga koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti.

Za operativne zahvate deformiteta kičme kod djece posebno će se priznavati i plaćati troškovi ugrađenih implantata u skladu sa Cjenovnikom zdravstvenih usluga koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti, a kojim je utvrđen maksimalan iznos troška koji se priznaje za implantate.

Ukupan obim zdravstvenih usluga iz ortopedije i traumatologije i pojedinačno za svaku zdravstvenu ustanovu u Federaciji BiH za 2017. godinu, definisan je Programom zdravstvene zaštite koji se finansira sredstvima federalnog fonda solidarnosti i Planom obima usluga za 2017. godinu.

Ukoliko se broj indiciranih slučajeva za operativne zahvate ortopedije i traumatologije u toku 2017. godine poveća u odnosu na planirani obim i sredstva utvrđena Finansijskim planom, zdravstvene ustanove koje će učestvovati u provođenju ovog programa obavezne su formirati liste čekanja i usluge pružati prema redoslijedu prioriteta i stepenu hitnosti.

2.3.4. Torakohirurgija

Za usluge torakohirurgije u 2017. godini planiraju se sredstva u iznosu od 450.000 KM i u visini su planiranih za 2016. godinu.

U okviru ovog programa planiranim sredstvima u 2017. godini finansirati će se usluge operativnih zahvata karcinoma bronha i karcinoma jednjaka, po cijenama prema

važećem Cjenovniku zdravstvenih usluga koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti.

Ukupan obim zdravstvenih usluga iz torakohirurgije i pojedinačno za svaku zdravstvenu ustanovu u Federaciji BiH za 2017. godinu, definisan je Programom zdravstvene zaštite koji se finansira sredstvima federalnog fonda solidarnosti i Planom obima usluga za 2017. godinu.

2.3.5. Transplantologija

Za zdravstvene usluge i lijekove iz oblasti transplantologije u 2017. godini planiraju se rashodi u ukupnom iznosu od 5.200.000 KM i neznatno su smanjeni u odnosu na planirane za 2016. godinu.

U okviru programa transplantologije sredstvima federalnog fonda solidarnosti u 2017. godini finansirat će se slijedeće:

- dijagnostičke i laboratorijske pretrage za uvrštavanje na Listu čekanja za transplantaciju bubrega, dijagnostičke i laboratorijske pretrage u svrhu održavanja na Listi čekanja i pretrage u slučaju kliničkih indikacija za transplantaciju bubrega (sa živog davaoca ili kadavera), u skladu sa Uputstvom Federalnog ministarstva zdravstva o kriterijima za stavljanje na Listu čekanja za transplantaciju bubrega, vođenja federalne Liste čekanja bubrežnih bolesnika, procedurama i pravilima dodjele organa-bubrega;
- priprema za transplantaciju bubrega sa živog davaoca i transplantacija bubrega sa živog davaoca;
- transplantacija jetre sa živog davaoca;
- transplantacija organa sa kadavera:
  - utvrđivanje moždane smrti
  - održavanje kadaveričnog donora
  - eksplantacija organa
  - transplantacija bubrega sa kadavera
  - transplantacija jetre sa kadavera
  - transplantacija rožnjače.
- tipizacija tkiva za transplantaciju matičnih ćelija, kriokonzervacija matičnih ćelija i transplantacija matičnih ćelija hematopoeze (autologna transplantacija);
- alogena transplantacija koštane srži;
- nabavka imunosupresivnih lijekova nakon transplantacije organa, sa Liste imunosupresivnih lijekova, a u skladu sa Uputstvom Federalnog ministarstva zdravstva o kriterijima za stavljanje na Listu čekanja za transplantaciju bubrega, vođenja federalne Liste čekanja bubrežnih bolesnika, procedurama i pravilima dodjele organa-bubrega.

Usluge transplantologije finansiraće se po cijenama utvrđenim Cjenovnikom zdravstvenih usluga koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti, a usluge dijagnostičkih i laboratorijskih pretraga za dijalizirane bolesnike koji se upućuju na Listu čekanja za transplantaciju bubrega po jediničnim cijenama utvrđenim Tarifom zdravstvenih usluga u Federaciji BiH.

Za određene usluge iz programa transplantologije koje se ne mogu sa uspjehom liječiti u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH, pacijenti će se upućivati na liječenje u zdravstvene ustanove u inozemstvo, a u skladu sa Pravilnikom o uslovima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inostranstvu.

Troškovi za nabavku imunosupresivnih lijekova u 2017. godini planiraju se u iznosu od 1.700.000 KM i u visini su planiranih za 2016. godinu.

Procjena troškova za nabavku imunosupresivnih lijekova je izvršena na bazi broja pacijenata kojima je izvršena transplantacija organa u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH i u inostranstvu kao i visine prosječnih nabavnih cijena ovih lijekova u 2016. godini.

Iako se program transplantologije ne provodi u očekivanom obimu, Federalni zavod osiguranja i reosiguranja će u narednom periodu dati podršku daljem razvoju programa transplantacije u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH.

2.3.6. Nuklearna medicina

Iz oblasti nuklearne medicine sredstvima federalnog fonda solidarnosti finansiraće se usluge visokodozne terapije radioaktivnim jodom J-131.

Sredstva za pružanje ovih usluga u 2017. godini planiraju se u iznosu od 250.000 KM i manja su u odnosu na planirana sredstva u 2016. godini za 17% ili 50.000 KM, a na osnovu podataka o izvršenju u periodu I-VII 2016. godine i procjene o očekivanom broju pacijenata sa indikacijom za pružanjem usluga iz ovog programa.

2.3.7. Usluge PET/CT

Sredstvima federalnog fonda solidarnosti za 2017. godinu će se finansirati usluge PET/CT pretraga za djecu do 18 godina.

Usluge će se plaćati po utvrđenim jediničnim cijenama, a za 2017. godinu planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 40.000 KM i manja su u odnosu na planirana sredstva u 2016. godini za 33% ili 20.000 KM, a na osnovu podataka o izvršenju u periodu I-VII 2016. godine i procjene o očekivanom broju pacijenata sa indikacijom za pružanjem ovih usluga.

2.3.8. Vaskularna hirurgija i invazivno-interventne dijagnostičko-terapijske procedure na krvnim sudovima

U 2017. godini finansirati će se najsloženiji operativni zahvati iz oblasti vaskularne hirurgije (operacije krvnih sudova glave i vrata, operacije aneurizme abdominalne aorte) i invazivno-interventnih dijagnostičko-terapijskih procedura na krvnim sudovima (procedure na cerebralnim krvnim sudovima, karotidama, te stentiranje i koilovanje aneurizmi).

Usluge iz oblasti vaskularne hirurgije i invazivno-interventnih dijagnostičko-terapijskih procedura na krvnim sudovima finansiraće se po cijenama prema važećem Cjenovniku zdravstvenih usluga koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti. Na utvrđenu cijenu posebno će se priznavati i plaćati troškovi implantata.

Za sve zdravstvene usluge iz ovog programa, kod kojih se vrši ugradnja implantata, na utvrđenu cijenu posebno će se priznavati i plaćati troškovi ugrađenih implantata, u skladu sa Cjenovnikom zdravstvenih usluga koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti.

Za usluge iz ovog programa u 2017. godini planiraju se rashodi u ukupnom iznosu od 3.221.000 KM, od čega se na usluge iz oblasti vaskularne hirurgije odnosi iznos od 1.721.000 KM, a preostalih 1.500.000 KM na invazivno-interventne dijagnostičko-terapijske procedure na krvnim sudovima.

U ovom programu, a na osnovu podataka o izvršenju I-VII 2016. godine i procjene izvršenja do kraja 2016. godine, planirano je povećanje rashoda za 2017. godinu u odnosu na planirane za 2016. godinu za operativne zahvate iz oblasti vaskularne hirurgije za 6% ili 92.000 KM, dok je kod invazivno-interventnih dijagnostičko-terapijskih procedura na krvnim sudovima planirano povećanje rashoda za 2017. godinu za 25% ili 296.000 KM u odnosu na planirane za 2016. godinu.

Od strane zdravstvenih ustanova u Federaciji BiH dostavljeni su planovi obima usluga u kojima je iskazano značajno povećanje broja invazivno-interventnih dijagnostičko-terapijskih procedura na krvnim sudovima što zbog ograničenih sredstava nije bilo moguće uključiti u punom traženom obimu u 2017. godini.

Kada su u pitanju ove procedure treba imati u vidu činjenicu da su uvođenjem programa u 2015. godini u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH izdvojena sredstva od cca 500.000 KM, što već u 2017. godini predstavlja povećanje od čak 3 puta. Također, učešće implantata u ukupnoj vrijednosti ovog programa se kreće čak do 50% te će se po ovom pitanju poduzeti aktivnosti na reviziji i ograničavanju maksimalnog iznosa implantata koji će se priznavati na teret obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Ukupan obim zdravstvenih usluga iz oblasti vaskularne hirurgije i invazivno-interventnih dijagnostičko-terapijskih procedura pojedinačno za svaku zdravstvenu ustanovu u Federaciji BiH za 2017. godinu, definisan je Programom zdravstvene zaštite koji se finansira sredstvima federalnog fonda solidarnosti i Planom obima usluga za 2017. godinu.

Zdravstvene ustanove u Federaciji BiH koje nisu samostalno ovladale ovim programom u cjelosti i koje usluge invazivno-interventnih procedura pružaju uz angažman ino stručnjaka, priznavanje i plaćanje ovih usluga vršiće se na teret planiranih rashoda za liječenje u inostranstvu.

2.3.9. Najsloženiji oblici zdravstvene zaštite iz oblasti urologije

U 2017. godini finansiraće se pružanje najsloženijih usluga iz oblasti urologije i to: implantacija vještačkog sfinktera uretre, AMS-800 i cistektomija sa supravezikalnom derivacijom (Bricker, Mainz-Pouch, Hautman).

Usluge iz oblasti urologije plaćati će se po cijenama prema važećem Cjenovniku zdravstvenih usluga koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti. Za uslugu implantacije vještačkog sfinktera uretre, pored cijene usluge posebno će se priznavati i plaćati troškovi implantata po stvarnim cijenama po kojima ih zdravstvena ustanova nabavlja, uz dokaz da je implantat nabavljen i ugrađen pacijentu.

Za navedene usluge u 2017. godini planiraju se rashodi u iznosu od 111.000 KM i u visini su planiranih za 2016. godinu.

2.4. LIJEČENJE U INOSTRANSTVU

Sredstvima federalnog fonda solidarnosti u 2017. godini finansiraće se troškovi liječenja u zdravstvenim ustanovama u inostranstvu pacijentima sa oboljenjima i stanjima, odnosno povredama, koja se ne mogu uspješno liječiti u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH, a koja su definirana Pravilnikom o uslovima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inostranstvo („Sl.novine Federacije BiH“, br.93/13 i 102/15).

Upućivanje pacijenata na liječenje u inostranstvo će se vršiti na osnovu izdatih saglasnosti od strane nadležne komisije i to u zdravstvene ustanove u inostranstvu sa kojima Federalni zavod osiguranja i reosiguranja ima zaključene ugovore, odnosno u zdravstvene ustanove država sa kojima Bosna i Hercegovina ima zaključene međudržavne ugovore o socijalnom osiguranju koji predviđaju mogućnost upućivanja osiguranika jedne države na liječenje u drugu državu ugovornicu.

Oboljenja, odnosno, stanja i povrede koje se ne mogu sa uspjehom liječiti u zdravstvenim ustanovama na teritoriji Federacije BiH definirana su Pravilnikom o uslovima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inostranstvo, i to:

- urođene srčane mane kod djece koje se mogu liječiti operativnim putem;
- oboljenja iz oblasti dječije onkologije;
- neurokirurška oboljenja djece i odraslih koja se mogu uspješno liječiti neurohirurškom operacijom gama, sajber i tubin nožem;
- embolizacija, stentiranje i koilovanje krvnih sudova;
- tumori oka kod djece i odraslih;
- ekstenzivne opekotine preko 60% površine;
- oboljenje jetre, bubrega, pankreasa, srca, rožnice kod djece i odraslih koja se mogu uspješno liječiti transplantacijom;
- oboljenja kod odraslih koja zahtjeva transplantaciju koštane srži;

- elektrofiziološka ispitivanja kompleksnih aritmija sa eventualnom radiofrekventnom ablacijom;
- oboljenja kod djece izuzetno rijetkih patologija, odnosno oboljenja sa niskom incidencom (jedan na milion stanovnika), ukoliko se radi o jedinom oboljenju, odnosno ukoliko bi liječenje u inostranstvu dovelo do potpunog izlječenja;
- osteosarkom kod djece koji se može liječiti operativnim putem.

Pravo na liječenje u inostranstvu se može ostvariti samo pod uslovom da su ispunjeni svi propisani uslovi iz navedenog Pravilnika.

Sredstva za liječenje u inostranstvu u 2017. godini planiraju se u ukupnom iznosu od 11.860.000 KM.

Ukoliko se pacijentima za oboljenja sadržana u Programu liječenja u inostranstvu usluge osiguraju u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH, saglasno članu 29. Pravilnika, Federalni zavod osiguranja i reosiguranja će sa zdravstvenom ustanovom zaključiti ugovor o finansiranju usluge anagažovanjem inostranog medicinskog stručnjaka, a na teret planiranih sredstava za program liječenja u inozemstvu.

Stručna služba Federalni zavod osiguranja i reosiguranja će tokom 2017. godine pratiti realizaciju programa liječenja u inostranstvu i namjensko korištenje planiranih sredstava, po vrsti oboljenja. Ukoliko planirana sredstva ne budu dostatna za potrebe liječenja u inostranstvu saglasno utvrđenim kriterijima iz Pravilnika o uslovima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inostranstvo, pacijenti će se upućivati na Liste čekanja odnosno izvršiće se izmjene i dopune ovog Finansijskog plana.

2.5. OSTALI RASHODI U FUNKCIJI PROVOĐENJA PROGRAMA SOLIDARNOSTI

Za ostale rashode u funkciji provođenja programa federalne solidarnosti, saglasno Odluci o kriterijima i načinu korištenja sredstava federalnog fonda solidarnosti, u 2017. godini planiraju se rashodi u ukupnom iznosu od 249.000 KM.

Ostali rashodi se odnose na izdatke za rad komisija u funkciji provođenja programa federalnog fonda solidarnosti, dio bankarskih usluga koje se odnose na troškove platnog prometa fonda solidarnosti, kao i troškovi javnog oglašavanja za provođenje postupaka javnih nabavki lijekova i potrošnog materijala koji se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti.

2.6. PROGRAM KOJI SE FINANSIRA NAMJENSKIM TRANSFEROM IZ BUDŽETA FEDERACIJE BiH

Bolničko liječenje povratnika iz Federacije BiH u općine u R Srpskoj

Za bolničko liječenje povratnika iz Federacije BiH u općine u R Srpskoj u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH planiraju se sredstva namjenskog transfera iz Budžeta Federacije BiH.

Za 2017. godinu se, za ovaj program, planiraju sredstva namjenskog transfera iz Budžeta Federacije BiH u iznosu od 2.000.000 KM, a kako je planirano Budžetskim zahtjevom za 2017. godinu.

Zdravstvene usluge će se plaćati zdravstvenim ustanovama u kojim se pacijenti-povratnici budu liječili saglasno Cjenovniku zdravstvenih usluga koje se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti i Tarifi zdravstvenih usluga Federacije BiH. Upućivanje pacijenata na liječenje će se provoditi saglasno Uputstvu o načinu ostvarivanja bolničke zdravstvene zaštite u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH povratnika iz Federacije BiH u općine R Srpske.